

Let izhaja vsak 3 meseca L. 27 v 650 vč. — v šrobnosti 1 smrtice, zat. 20, oglašne denarnih zavodov L. 2. — beseda, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglašne, reklamacije in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Nežravnica pisma se ne sprejmejo. — Last. založba in tisk Tiskarne „Edinost“ Podružništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci 2. 7. L. n. — Telef. št. 527 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filo Berje.

Jugoslavija in Bolgarija

Pred nekoliko dnevi smo orisali na tem mestu veliko napetost med Rumunsko in Bolgarijo, ki je sledila vpadom bolgarskih komitašev v oni del Dobruže, katerega je morala Bolgarska odstopiti v zadnjih petnajstih letih Rumunski. Med rumunsko in bolgarsko vlado se je vnelo tedaj srdito diplomatsko prepiranje. Med Bukarešto in Sofijo je nastal pravi dež skrajno jeznih not in dogodki so imeli neprijetne posledice za prebivalstvo ob rumunsko-bolgarski meji.

Citatelji „Edinosti“ se tudi spominjajo, da se je polotila tedaj vse rumunske javnosti velika nervoznost, ki je povzročila v časopisju vsestransko razpravo o splošnem položaju na Balkanu. Pri tem sta se omenjali dve možnosti nove grupacije balkanskih sil, ki bi bili: Rumunska-Jugoslavija-Grčija ali pa Rumunska-Bolgarska-Grčija. V prvem slučaju bi šlo za zvezo z Jugoslavijo, v drugem pa za zvezo proti njej. Navajale so se tudi posamezne velevalisti, ki se zavzemajo za eno ali drugo kombinacijo. Enoglasno se je naglašala potreba ustvaritve trdnih meddržavnih zvez na Balkanu, s katero bi bil osiguran mir v tem delu Evrope. Skoro vsi rumunski listi so se bili izjavili za zvezo z Jugoslavijo in ne proti njej.

Razburjenje na Rumunskem se ni še bilo dobro poleglo, ko je nastalo še večje na drugi točki. Številna tolpa bolgarskih komitašev je vdrila na jugoslovensko ozemlje v južni Srbiji. Med tolpo na eni ter jugoslovensko oboroženo silo in tamkajšnjim prebivalstvom na drugi strani je prišlo do spopada, ki se je razvil v pravo bitko, kakor da bi bili oni kraji v polnem vojnem stanju. Le po dolgem in napornem boju so bili bolgarski komitaši premagani in vrženi preko meje. Dokaz to, kako se je komitaška tolpa dobro pripravila za svoj roparsko-politični pohod.

Ta „obmejni incident“ je vzbudil zopet veliko vznemirjenje ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi po glavnih mestih velevalisti je bila ta jugoslovensko-bolgarska bitka v polnem mirnem času v ospredju zanimanja. V Parizu so se bile raznesle vesti, da Jugoslavija mobilizira in da se pripravlja na zasedbo bolgarskega ozemlja. Tudi v Londonu so se zanimali za ta dogodek najvišji politični krogi. V parlamentu je bilo stavljeno tozadevno vprašanje in državni podtajnik za zunanje stvari Locker Lantson je izjavil v svojem odgovoru, da prevladuje v Londonu mnenje, da bo Jugoslavija dala pri prvem novem vpadu svojim četam ukaz, naj zasledujejo komitaške tolpe tudi čez mejo na bolgarska tla.

To dokazuje jasno, kako se tudi posamezne evropske vlade zavedajo resnosti položaja, ki ga ustvarjajo bolgarske komitaške tolpe na Balkanu. Ta položaj je tem resnejši, ker je izključeno, da bi bile mogoče slične vojne ekspedicije, ako bi hotela bolgarska vlada odločno nastopiti proti nepostavnim oboroženim organizacijam, ki obstojajo na njenem ozemlju. Morda pa bi hotela in ne more? To ni popolnoma izključeno, ako se pomisli, kako velika je tudi pol. moč organizacij takomenovanih „makedonsko-južnih“ na Bolgarskem. In v tem dejstvu tiči brez dvoma važen element za razumevanje položaja. Bolgarska vlada je — se zdi — brez moči proti tem organizacijam. Ali jih mora pustiti na miru, naj vršijo svoje ekspedicije, kakor in kjer se jim zljubi, ali pa tvegati z njimi odprto oboroženo borbo, katera se lahko spremeni v pravo državljansko notranjo vojno, kakor se je že zgodilo.

Zadnje vesti pravijo, da so napravile pretekli ponedeljek Italija, Francija in Anglija v Sofiji skupen korak ter opozorile na resnost položaja. In res je odgovoril bolgarski minister za zunanje stvari, da je vlada brez moči proti makedonskim organizacijam, ker da razpolagajo z 20.000 dobro oboroženih mož.

Na drugi strani pa je gotovo, da Jugoslavija take „vojne v miru“ ob svojih mejah ne bo mogla dalje trpeti. Prebivalstvo južne Srbije in Makedonije mora imeti mir, ki je neobhodni predpogoj za gospodarsko in kulturno povzdigo teh krajev, kateri so poleg tega v zadnji vojni zelo mnogo trpeli. Mirnost in sigurnost mej je obenem tudi v najvišjem interesu vsake države. Razčiščenje obmejnega položaja med Jugoslavijo in Bolgarijo pa ni samo najvišje važnosti za Jugoslavijo, temveč tudi za vso Evropo, kajti od stalnosti razmer na Balkanu sta odvisna tudi mir in stalnost drugih držav, kakor nam neopovržno uči zgodovina.

Jugoslavija ne more govoriti seveda s komitaškimi tolpmi in njihovimi poglavarji. Edino mesto, kamor se lahko obrne in kjer lahko zahteva zadoščenje, je sokijska vlada. Kaj pa, če se izkaže, da uradna bolgarska vlada zares ne more nuditi potrebnih garancij za mirno sosedstvo? Tu je jedro vprašanja. In kakor kaže odgovor an-

gelskega podtajnika v parlamentu, se velevalisti zavedajo vse resnosti položaja in že računajo z možnostjo, da bo prisiljena Jugoslavija ukreniti potrebne mere sigurnosti na svojo roko. Dejstvo, da misli spraviti bolgarska vlada vso zadevo pred Društvo narodov, dokazuje, da se tudi v Beogradu ne računa z možnostjo, da bi bila sokijska vlada dovolj močna za vzpostavitev trajnega mira. Jugoslaviji ne bo preostale drugega, nego da zahteva od Društva narodov formalen mandat, da sama napravi trajen red ob bolgarski meji.

Zadnji sistematični pohodi bolgarskih komitaških tolpe so znatno poslabšali politični položaj Bolgarske na Balkanu in v svetu. Zdi se, kakor da bi hotela igrati ta dežela isto vlogo, kot jo je igrala v prvih povojnih letih Ogrska do smrti bivšega cesarja Karla, „vloga“, ki je dovedla do znane čehoslovaške in jugoslovenske delne mobilizacije in skoraj do nove vojne v srednji Evropi. Brez dvoma je položaj Bolgarske zelo mučen in podrejen v sistemu balkanskih držav. Toda znano je, da je Bolgarska sama zakrivila svojo propast. Toliko v balkanski kolikor tudi v zadnji svetovni vojni je zavratno napadla bratski srbski narod. Obakrat je bila poražena in kaznovana. Mesto da bi bile dozorele te krvave izkušnje spoznanje, da je rešitev Bolgarije le v njenem prijateljstvu z Jugoslavijo, pa prevladuje še danes predvojni duh bratrmornih pokoljev.

Tragedija bolgarskega naroda se nadaljuje in komitaške tolpe mu pripravljajo nove zube in nova ponižanja.

Spor med Jugoslavijo in Bolgarsko

Jugoslovanska nota ne bo imela značaj ultimatum — Važna seja v Beogradu — Vmešavanje Anglije in Italije — Zadržanje opozicije

BEOGRAD, 6. (Izv.) Spor z Bolgarsko je tudi danes najbolj zanimav vse politične kroge. Vlada sama se s tem vprašanjem najbolj peča. Ministrski predsednik Uzunović in ostali radikalni ministri so se danes zbrali na konferenco, ki je trajala od 10. do 13.30. Konferenci je prisostvoval tudi vojni minister general Trifunović. Ministri so bili napram novinarjem zelo rezervirani in niso hoteli dati nobenih pjasnil. Kakor doznajamo, so ministri največ razpravljali o sporu z Bolgarsko, s posebnim ozirom na razne intervencije s strani velisil, predvsem Anglije in Italije.

Jugoslovanski sokijski poslanik Rakic, ki je že sinoči prisel v Beograd, je danes dopoldne in popoldne imel dolge konference z zunanjim ministrom Dr. Ninčevićem, in z njegovim sodelavcem, ki je bila tudi redigirana nota, ki bo poslana bolgarski vladi. O vsebini te note ni znanega še nič pozitivnega. Dr. Ninčević je ob 20. zvečer sprejel novinarje in jim dejal, da je že demantiral vse one vesti, ki pravijo, da bo nota jugoslovanske vlade imela značaj ultimatum; dostavil je: „Mi ne vodimo aventur.“

Poslanik Rakic bo najbrž jutri zvečer odpotoval v Sofijo in bo tam izročil bolgarski vladi noto jugoslovanske vlade. Tako splošno pričakujemo, da ravno je Rakic izjavil novinarjem, da nota ne bo poslana Bolgarski niti jutri, niti pojutrišnjem, ker da o tem vlada še ni sklepala.

Tudi v krogih opozicije so danes mnogo razpravljali o zunanjih situacijah države. Prevladuje mišljenje, da se zunanja politika ne vodi z ono energijo, ki jo sedanjji položaj in prestiji države zahtevata. Načelniki ožje opozicije so imeli danes dopoldne daljši sestanek v Davidovičevem klubu, nakar je dr. Korosec podal novinarjem naslednjo izjavo: „Vsa opozicija je v skrbih radi zunanje politične situacije, ki je, po mnenju šefov opozicije, zelo resna in mora vsak rodoljub biti v resnih skrbih za preostali državni. Ves Balkan prihaja v političnem pogledu v opasnost od sosedne na Apeninskem polotoku in tudi zadržanje Anglije ne more biti za nas pomirljivo. Da je naša zunanja politika zavila na tako kriva pota, je predvsem krivda zunanjeje ministra dr. Ninčevića, ki ni pristal na to, da bi v debatah v narodni skupščini in v odboru za zunanje zadeve dobival inicijative za vodstvo zunanje politike. Predvojni mala Srbija ni bila kar se zunanje politike tiče, nikoli v tako slabem položaju kakor je današnja Jugoslavija že mnogo leta.“

Miloš Bobić izključen iz radikalne stranke

Mnogo se danes razpravlja v radikalnih krogih tudi o izključitvi Miloša Bobića. Tako se je še poostrel spor, ki obstaja ne samo med radikali v Beogradu, pač pa tudi v drugih krajih. V klubu radikalne stranke so se danes zbrali skoro vsi radikalni člani vlade in poleg njih še kakih deset članov ožje odbora stranke. Seja pa se ni vršila, ker ni bil prisel v Beograd radikal-

ski prvak Aca Stanojević; vršila se bo jutri. Ker se bo to seje udeležilo tudi nekaj Bobićevih pristavev, ni izključeno, da bo prišlo do živahnih prizorov.

Veliko zanimanje vlada sedaj v Beogradu za veliki volilni shod, ki ga bodo radikalni priredili v nedeljo v hotelu „Paris“. Nastopil bo na tem shodu tudi ministrski predsednik Uzunović.

Vprašanje zgraditve železniške proge Pančevo-Beograd-Split

BEOGRAD, 6. (Izv.) Prometni minister dr. Vasa Jovanović je danes popoldne odpotoval na Bled h kralju. Njegovo potovanje je z zvezi z novim načrtom ameriških in angleških kapitalistov za zgraditev železniške proge od Pančeva preko Beograda v Split. Komisija, ki je ta predlog proučevala, je davi dovršila svoje delo ter je dala negativno mnenje, ker smatra, da bi zgraditev te železniške proge stala ogromne svote denarja in bi, radi nesigurne rentabilnosti, garancija države lahko prišla v resno nevarnost.

Prometni minister Jovanović in ostali člani kabineta pa se s tem mnenjem komisije ne strinjajo. V. Jovanović je odšel na Bled, da obrazloži to zadevo kralju. Povrnil se bo nato takoj v Beograd, ker se hoče udeležiti pogreba pokojnega ministra Gjuričevića; pogreb se bo vršil v torek dopoldne.

V narodni skupščini je danes zboroval samo anketni odbor, ki je nadaljeval razpravo o bencinski aferi.

Princeznja Mafalda porodila sinčka

RACCONIGI, 6. Danes ob 9.30 zjutraj je princeznja Mafalda porodila sinčka. Kmalu nato je dospel na grad Raccogni Nj. Vel. kralj. Princeznja in dete se nahajata pri najboljšem zdravju.

Finančni minister Zednjenih držav pri Mussoliniju

RIM, 6. Načelnik vlade on. Mussolini je sprejel finančnega ministra Zednjenih držav g. Mellona. Razgovorjal se je z njim dalj časa. Razgovor je bil zgolj zasebnega značaja.

Otvoritev mednarodnega vzorčnega sejma na Reki

REKA, 6. Danes je bil na Reki otvoritven mednarodni vzorčni sejem. Otvoritveni govor je imel minister narodnega gospodarstva Belluzzo. Po ogledu razstave je minister obiskal obrtno šolo in druge javne naprave.

Na stari leta sta se poročila

PIACENZA, 6. V Canetu se je vršila danes nenavadna poroka. Mešetar Giuseppe Veluti, ki je ravnokar dosegel 81. starostno leto, je poročil sedemdesetletno gospodično Marijo Agafi. Giuseppe Veluti je bil že dvakrat vdovec in ima celo kopo otrok. Zadnja žena mu je umrla pred 10 meseci.

Pouk na srednjih šolah prične 1. oktobra

RIM, 6. Na zadnji seji ministrskega sveta so sklenili, da se pouk na srednjih šolah prične letos 1. oktobra ter zaključiti 15. junija.

Smrt seznanega škofa

SPEZIA, 6. Danes zjutraj je umrl v Sezani škof mons. Mizorno. Pogreb se bo vršil v ponedeljek.

Socijalistični voditelj naznanjen sodni oblasti

RIM, 6. Agenzia della Capitale javlja, da je bil podtajnik italijanske socijalistične stranke Emilio Zanerini naznanjen sodni oblasti, ker je dal v mesecu maju ponaslanjti neki proglas curiške socijalistične internacionale.

Francija in njeni vojni dolgovi

Pred ratifikacijo londonskega in washingtonskega dogovora - Nov Poincaréjev uspeh v parlamentu

PARIZ, 6. Zbornica je včeraj odobrila načrt za avtonomno blagajno, ki naj amortizira 49 milijard bonov državne obrane. Odobrila je tudi načrt, ki se nanaša na tobačni monopol. Ministrski predsednik Poincaré je obrazložil pomen teh dveh načrtov za finančno obnovo države. Za načrte je glasovalo 420 poslancev, proti pa 140.

Na svoji ponočni seji je zbornica odobrila tudi zakonski načrt, ki pooblašča Francosko banko, da lahko izda nove bankovce, ki jih pa mora kriti s tujimi devizami in s francoskim kovanim denarjem.

Ko bo tudi senat odobril te načrte, se bosta lahko obe zbornici sestali v Versaillesu, da na svečan način potrdita ustanovitve amortizacijske blagajne.

V parlamentarnih krogih so to noč zadrževali, da namerava vlada predložiti zbornicami v ratifikacijo londonski in washingtonski dogovor o ureditvi vojnih dolgov, ker želi, da bi ta dva dogovora bila ratificirana še predno odideta zbornici na počitnice. V torek se bo sestala narodna skupščina v

Versaillesu; ker bo zborovanje trajalo samo en dan, bo ministrski predsednik povabil zbornico, naj o ratifikaciji razpravlja prihodnjo sredo in četrtek. Takoj nato bi se z obema načrtoma pečal senat, nakar bi zbornici, v petek ali pa v soboto, odšli na počitnice.

Henry Simon, predsednik zbornične finančne komisije, je danes izjavil dopisniku lista „ECHO de Paris“, da bi finančna komisija lahko predložila svoje poročilo o londonskem in washingtonskem dogovoru že prve dni prihodnjega tedna, če bi vlada zahtevala, da se parlament izrazi o ratifikaciji teh dogovorov. Ministrski svet bo o tem vprašanju razpravljaj v ponedeljek zjutraj. Kakor zatrjujejo, bo Henry Berenger odpotoval jutri v Washington.

Pertinax, znani francoski publicist, piše: Pravijo, da se bo vlada, primorana radi višjih interesov, odločila zahtevati še tekom prihodnjega tedna ratifikacijo londonskega in washingtonskega dogovora. Washingtonski dogovor ni pravičen; tako mislijo vsi, tako misli parlament. Vendar pa moramo mi v boju, ki smo ga pričeli za zopetno uvrednoženje franka, če nam že ni mogoče pridobiti aktivno pomoč Amerike, storiti vse, da si vsaj ne napokljemo njenega sovraštva. Samo tako si lahko razlagamo mučen korak, ki ga bodo skoro gotovo storili Poincaré in njegovi tovariši.

Prelivanje krvi v Meksiki

Krvavi spopadi med policijo in katoličani — Calles noče popustiti

NEW-YORK, 6. Čutijo se že prve posledice bojkota, ki so ga organizirali katolički. V zadnjem času se je moral zapreti velik del gostiln, ker ni bilo nikakega gosta več. 2000 katoličanov v mestu Meksiki je obvestilo mestno predstojništvo, da ne bodo več uporabljali mestnih prometnih sredstev. Boj v Meksiki dobiva poleg verskega tudi nacionalno obeležje. Razvija se gibanje proti inozemcem. Sedaj, ko so izgnani vsi inozemski duhovniki, hoče vlada začeti z bojkotom proti vsem tujim trgovskim hišam. Angleška vlada je že protestirala radi nastopa meksikanskih oblasti proti angleškim državljanom kakor tudi radi sabotaže angleških podjetij.

Mnogi meksikanski duhovniki, posebno menihi so prešli meksikansko mejo, da ustanove na tleh Združenih držav, zlasti v Texasu, Arizonu in Južni Kaliforniji nove verske zavode. V El Paso je prišlo 500 redovnic, zlasti uršulink in karmeličank, preko meje.

MEKSIKO, 6. Začela so se prva pogajanja med vlado in cerkvijo. Začasno še imajo značaj neobveznih razgovorov. Pogajanja vodi za vlado prosvetni minister Ortega, za cerkev škof Diaz. Pogajanja se vodijo na sledeči bazi: čin uveljaviti nove verske zakone.

Tajnik drž. škofijskega urada je objavil izjavo, v kateri pravi, da je cerkev pripravljena prenašati vse gorje, ki ga povzroča sedanjji spor.

Ni še znano, kako da je uspel gospodarski bojkot, ki ga je organizirala Katoliška zveza. Vendar pa poročajo iz Tepica, da so mnoge trgovine že dva dni zaprte. V gospodarskih in finančnih krogih Meksike je opažati precejšnje vznemirjenje.

MEKSIKO, 6. Iz Guzmanajure poročajo, da je včeraj prišlo do krvavega spopada med skupino katoličanov in nekaterimi vojniki. 6 oseb je bilo umorjenih, 14 pa ranjenih.

V Guadalupi je nekdo iz cerkve ustrelil proti generalu Aguirri, ki je stopal po cesti; krogla ga ni zadela. Prihiti so takoj vojniki, ki so vdrl v cerkev in s silo izgnali iz nje vse vernike.

O priliki neke katoliške demonstracije v Torreonu je policija streljala na množico. Ustreljena je bila ena oseba, osem pa jih je bilo ranjenih. suspensija proticerkvenih zakonov in odredb, izvedba plebiscita o ureditvi razmerja med cerkvijo in državo, izprememba ustave.

MEKSIKO, 6. Predsednik peruanske republike je bil poslan te dni predsedniku Callesu pismo, v katerem ga je prosil, naj ne preganja meksikanskih vernikov. Calles je sedaj odgovoril na to pismo in izjavil, da hoče na vsak na-

Neurja in nesreče

Neurje v Piacenzi

Toča pobila celokupni pridelek

PIACENZA, 6. V Piacenzi in okolici je včeraj bila silna nevihta. Na več krajih je udarila strela. V pokrajini Lugagnano, Castell'Arquato in Fiorenzuola je padala debela toča. V vinogradih je napravila zelo veliko škodo.

CASALE MONFERRATO, 6. Iz mnogih krajev prihajajo poročila, da je toča uničila skoraj ves vinski pridelek. V okolici Borgo San Martino je toča pobila vse paradižnike, ki predstavljajo glavni pridelek v teh krajih.

Strašen orkan na Japonskem

Štiritisoč hiš porušeni

LONDON, 6. „Daily Mail“ poročajo iz Tokija: Tekom noči se je sprožil nad pokrajino Akita na severnem Japonskem strašovit orkan, kakršnega že 40 let ne pomnijo v tistih krajih. Orkan je porušil 4000 hiš, uničil je ves poljski pridelek in porušil vse železniške proge. Reka Fimuyki je prestopila bregove in poplavlja mesto Honie; vse hiše so pod vodo. Škoda je ogromna.

Nesreča na morju

RIO DE JANEIRO, 6. Obrežni parnik „Bitar“ je ponoči v zalivu Araras trčil ob ponton in se potopil. Poveljnik ladje in pet mornarjev je utonilo.

Požar uničil vas

PARIZ, 6. Iz Quebeca javljajo, da je požar uničil včeraj 80 hiš izmed 92, ki so tvorile vas Saint Come. Požar je povzročil skoro pol milijona dolarjev škoda.

Železniška nesreča na Poljskem

VARŠAVA, 6. Pri Ezezovem, na progi Krakovo-Lvov, se je zgodila železniška nesreča. Ranjenih je 48 potnikov.

Strašna poveljena na Kitajskem

NEW YORK, 6. Iz Harkana prihajajo poročila, da je mesto popolnoma pod vodo, ker so se podrli nasipi, ki so bili že popravljani. Bati se je velike lakote, ker je mesto odrezano od vseh strani. Reka Yangtsiang je udrla tudi v pokrajino Hupe. Tri tisoč ljudi je utonilo v valovih narasle reke.

Poplave v Koreji

TOKIO, 6. Valed dolgotrajnega dečevja je bilo na Koreji poplavljen velika rodovitna zemlja. Pri poplavih je utonilo 75 oseb.

DNEVNE VESTI

Napad na mladinsko društvo pri So. Iovau

Predsinocnimj od 9. uri je prišlo pred sedež M. D. „Sv. Ivan“ kakih 20 neznanih mladeničev. Okoli sedem ali osem izmed njih je vdrl v društvene prostore, kjer je bilo zbranih nekoliko društvenikov, ki so čitali liste, igrali šah in bili zatopljeni v druge nedolžne zabave. Ko je vdrla omenjena sedmorica neznancev v prostore, so se začeli takoj napram prisotnim društvenikom nasilno obnašati in jih zmerjati. Eden izmed članov je hotel vprašati pojasnilo, kdo da so ti nepoklicani gosti, a v odgovor ga je eden udaril s pestjo od zadaj po glavi in nato stekel na ulico. Drugi mladeniči so nadalje razgrajali v društveni sobi, pobrali so vse liste, nekaj knjig iz knjižnice in društveno dopisno knjigo ter nato grozeče veleli, da morajo društveniki izprazniti sobo v petih minutah, ker sicer gorje njim. Prisotni društveni odborniki je naprosil društvenike, naj se oddaljijo, da se prepreči vsak incident. Ko so društveniki hoteli oditi, je eden izmed tistih, ki so čakali na ulici, udaril prvega društvenika, ki je prišel na vrata, s palico po glavi, da je revez zajel od bolečine. Nato so mladeniči zastražili izhod iz društva kakor tudi izhod iz sosedne gostilne „Alla Posta“, tako da so bili blokirani toliko društveniki kolikor tudi gostje v gostilni. V tem hipu sta prišla mimo dva karabinerja in tedaj so neznan mladenič zginil v smeri proti Trstu. S seboj so odnesli

liste in knjige, ki so jih vzeli v društvenih prostorih. Kakor se je pozneje doznalo, so omenjeno društveno imetje sežgali v mestu na trgu S. Giovanni pred Verdijevim spomenikom.

Medtem je doznal za te izgrede komisar cav. Morante, ki se je podal takoj na trg S. Giovanni ter dal aretirati celo skupino ljudi, ki se je tam nahajala, ter jo odvedel na kvesturo. Izmed aretiranih jih je bilo šest pridržanih v zaporu.

Izenačenje zakonov

Senator d'Amelio je izjavil, da bodo v kratkem gotovi predlogi za preuredbo trgovinskega zakonika in tudi onih delov civilnega zakonika, ki so v neposredni zvezi z omenjenim trgovinskim zakonikom. Potem bo sledil predlog za preuredbo pomorskega zakonika. Načrt za preuredbo civilno-pravnega reda je bil predložen te dni.

V nedolgem času — tako se pričakuje — bo mogla vlada izvesti popolno izenačenje zakonikov v starih in novih pokrajinah.

Čigava je ulica!

Iz občinstva nam pišejo:

Promet avtomobilov je popolnoma spremljen po vojni lice Trsta. Kdor ga je poznal pred vojno in od tedaj ni več videl, bi našega mesta več ne spoznal. Avtomobili švigajo sem in tje križem mesta, soferji prireajo s svojimi trobami prave oglašujoče „koncerte“. Promet se je zelo poneslavljal, razdalje se so skrajšale, napredek v brzini je ogromen. Ulica je živahnejša, gibčnejša, veselejša. Čemerna tjačerska

kljuseta sicer še kvarijo to novo sliko Trsta na ulici, toda tja je že davno popolnoma izgubljen bitko in njegovo prejšnje mesto zavzema sedaj šofer. K tja kerjuje se zatekajo le še oni zaostali zemljani, ki se ne morejo privaditi novi brzini prometa in življenja ter se še držijo onega starega prepoveda: »Počasi se dalec pride...« To so še patrijarhalni ljudje in prav tako se zdijo nekaj patrijarhalna tudi sama fjakerska kljuseta pred lakiranimi kolesji. Kretanje težkih vozniških voz, ki se tudi vidno umikajo pred kamjoni, vzbujajo bolj občutke okornosti nego patrijarhalnosti. Kot nekak gospodar se vije med vsem tem zamotanim dirnjajem tramvaj z majestetično sigurnostjo. Kolesarji, ki švigajo tu pa tam mimo tebe, se ti zdijo kot kaka mularija, ki se hoče igrati. Kmalu bi bili pozabili na ono pravo mularijo, ki je bila nekaj značilen pojav tržaške ulice. Sedaj je ni več po glavnih ulicah. Prometni dirnjaj ji je onemogočil obstoj in morala se je umekniti v postranske bolj zakotne ulice, kjer se more nadejati nemotenosti, a tudi bolj neopaženo uveljavljati.

Pa ne samo mularija je morala obupati nad položajem na glavnih tržaških ulicah, temveč tudi pridni resni meščani, ki hodi po svojih dnevih opravilih, bo kmalu popolnoma izpodrinjen. Glavne tržaške ulice so v oblasti avtomobilov in njih soferjev. Promet se je spremenil v dirko in manjka samo še to, da se uvede posebna vstopnina, proti kateri bi bilo občinstvu dovoljeno obdobje — neke stisnjene pri zidu — ta vrtoglavica dirnjaj.

Vsekakor pa se moramo pripravljati vsi mi, ki nimamo avtomobila in moramo še nadalje trčati podplate po tržaškem tlaku, da bomo sledili tudi mi, ubogi pešci, mulariji in se umeknili v postranske in zakotne ulice. Morda pa se nas le usmili gospod občinski komisar ter izda še en dekret, s katerim uredi razmerje med brzino tržaškega prometa vsaj tako, da bo navadnemu zemljanu mogoče priti preko ulice ter uiti avtomobilu, ki je pol kilometra oddaljen od onega mesta, kjer se mora pešec podati na drugo stran. Drugače gorje nam!

AGRARNI KREDITI

Zadružna Zveza v Trstu daje kmetovalcem agrarni kredit po 6,25% tni meri:

- 1) za dobo enega leta v svrhu nakupa semen, umetnega gnojila itd.;
- 2) za dobo treh let za nakup živine, strojev, orodja itd.;
- 3) za dobo petih let za melioracije oziroma spreminjanje kultur na posestvu.

Kdor se hoče posluževati omenjenega kredita, mora vložiti prošnjo direktno pri Zadružni Zvezi. Prošnje morajo biti izpolnjene na posebnih formulirjih, ki so priloženi na razpolago pri Zadružni Zvezi v Trstu.

KOSTANJEVICA NA KRASU

Nesreča z izstrelkom

Sedemletni Peršič Friderik se je nahajal v četrtke jutraj na travniku, da pobere nekaj sena in ga ponese domov. Pri tem je opazil izstrelak, ki je ostal še od vojne na dotičnem mestu. Ali ni vedel, čemu služi dotični predmet, ali pa je bil tako igrav, dejstvo je, da je začel razbijati z velikim kamnom po izstrelku, ki je počil in ranil otroka. Kmetje, ki so delali v bližini, so slišali kmetje, prihiteli so k dečku, ki je bil ves v krvi, in so ga nato takoj spravili v goriško bolnico, kjer so mu popoldne zdravniki morali odrezati levo roko.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

Cene dne 6. t. m. na debelo.

Zelenjava: Solata 90—110, radič 120—360, pesa rdeča 30—40, pesa bela 30—40, kumare 80—100, buče 50—100, malancane 150—200, spinaci 60—80, bledes —, korenje 80—90, krompir 40—50, zelje belo 80—100, vrzote 80—90, fižol v stroju (velik) 60—100, fižol v stroju za lučenje 100 do 200, fižol zelen mali 150—200, paprika zelena 180—240, grah (zadnji) 160—170, paradizniki 30—60, čebule 50—80, česen 150—220.

Sadje: »amoli« 120—300, cimbarji 120—180, ronglo 160—400, češnje 120—200, fige 160—300, jabolka 80—140, hruške 100—400, breskve 80—600, grozdje 200—300, limone 20—40 za zabo, pomaranče 60—70 za zabo. Trg neprimerno šibkejši od včerajšnjega. Najlejša kupčija s krompirjem in pri sadju s bruskami. Lubenice po 60 L stot, malo povpreševalcev. Pričakuje se še večjega mrtvila.

SPORT

IGRIŠČE S. D. ADRIA

Nedelja 8. avgusta 1926 jutraj
Zanimiv matinee Adrie

Kakor znano, se jutri vrši zaključek prvenstvenih tekem hazene med Adrijo in Prosveto. Obe ekipi govoriti o važnosti teh sportnih trenutkov. Pred to tekmo, ki prične točno ob 10. uri, igra akademsko tekmo nogometna sestava Adrie proti svoji paradi. Obe ekipi nastopijo v sledeči sestavi: Četa A: Rupena (Golob) — Šteblaj, Cesar — Štolfa, Vrbec, Žerjal — Mahne, Saksida, Rupena, Golob, Bršček. Četa B: Golob (Krešič), Kosič, Sivieri — Janos, Mahne I., Tavčar II. — Budihna, Micheluzzi, Vrtovec, (Krešič) Tavčar, Leben. (Rezerve Štolfa II. in vsi drugi.) Ob 11. uri in pol vsi Adrijanci in Adrijance na določenem mestu!

Savez Sodnikov

Namesto g. Pavloviča sodi finale Adria-Prosveta & Kravos.
D. K. N. Tommaseo
Danos ob 17. uri sportni in 19. uri reden sešestanek. Udeležba obvezna. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Žrtov nerodnega kolesarja

Ko se je 56-letna kmetica Alojzija Štoka, doma iz Krajne vasi pri Skopem, včeraj popoldne vračala v družbi neke znanke iz mesta domov, je v bližini openske postaje privozil za njo neki kolesar ter se s tako silo zaletel vanjo, da je reva pri padcu obeležala nezavestnost; zadobila je nevarne poškodbe na raznih delih telesa, posebno po glavi; poleg drugega si je pretresla možgane in najbrž tudi prebila lobanjo. Nesrečna ženska je bila urepčljana

v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelki. Njeno stanje je nevarno.

Nerodnega kolesarja, ki jo je po nesreči naglo odkuril, so kmalu potem aretirali openski oročniki.

Arto podir starca

Včeraj okoli 10.30 je neki javni avto, ki ga je vodil 29-letni šofer Josip Petkic, podiril v ulici San Carlo 67-letnega čuvaja Ruggera Cavalieri, stanujočega v ulici Lodolet št. 2. Cavalieri je hotel preko ulice, a ko je začel svarilno trobiljenje, je v hipni zmedenosti obstal sredi ceste pred avtomobilom, tako da šofer ni mogel preprečiti nesreče. K sreči pa nezgoda ni imela hudih posledic. Pri padcu je starac zadobil le neznatne poškodbe na desni rami in roki. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z istim avtomobilom.

Nezgod pri delu

Na postaji pri Sv. Andreju se je včeraj popoldne ponesrečil 30-letni železniški podajatelj Dominik D'Agostini, stanujoč v Barokovljah - Bovedo št. 572. Ko je v družbi nekoga tovariša snažil pred kurilnico nekega lokomotiva, je hidravlično dvigalo, s katerim je bila lokomotiva privignjena, nenadoma odjenjalo. V bojazni, da ne bi obtičala pod lokomotivo, sta podajata naglo odskočila nazaj. V hipni zmedenosti sta se umaknila na bližnji tir, po katerem je ravno v istem trenutku privozil železniški delavski vozček, ki je oba podrl. Dočim je njegov tovariš pri tem srečno odnesel zdravo kožo, je D'Agostini zadobil precej hude poškodbe in notranje poškodbe. Širokraj je dobil prvo pomoč od zdravnikov rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Ako ne nastopijo kakšne komplikacije, bo okrevljal v petnajstih dneh.

Včeraj popoldne je prišel iskat pomoč v mestno bolnišnico 25-letni strojevodja Alfred Feltrino, iz Skednja št. 560. Mladenič je bil precej hudo ranjen na palcu leve noge. Povedal je, da je na postaji v Hergeljah, ko je hotel ustaviti lokomotivo, prišel po nesreči z nogo v odprtino, v kateri se premika zavorni vzvod. Feltrino se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

Iz tatinskega dnevnika

Zasebnica Jospina Bertozzo, doma iz Reke, je predvčerajšnjim javila oročnikom na glavni postaji, da ji je v vlaku, s katerim se je hotela odpeljati domov, zmanjkala ročna torbica z zneskom 70 lir in raznimi listinami: torbico je bila položila na sedež nekakega potnika, ki jo je čez kratak čas hotel vzeti. Zasebnica je vni listek, ki ni več našla. Predvčerajšnjim je bil med potniki, ki so se nahajali v istem kupažu, kak zmoči, ki je izrazil ugodno priliko.

Ko se je zasebnica Ana Gheršich, stanujoča v Roculu št. 640, predvčerajšnjim vrnila po parurni odsotnosti domov, se ji je precej čudno zdelo, da je njena služkinja, 20-letna Karolina Krasna, izginila. Sprva je gospa menila, da je služkinja šla z doma po kakem opravku, pa da ji je o tem pozabila omeniti. Minilo je več ur in začelo se je že nočiti, a dekleta ni bilo od nikoder. Končno je Gheršichova začela nekaj sumiti; pogledala je predal pri mizi, v katerem je hranila znesek 350 lir. Predalo je bilo prazno. Ko je nato pogledala še v omario, je ugotovila, da je zmanjkala nova svilena obleka in razno fino perilo. Ob tej ugotovitvi je Gheršichova na mah uganila, zakaj je Krasna tako na tihem izginila. Podala se je na bližnji policijski komisariat in tam naznanila nezvesto služkinjo.

Ker je osumljen, da je preteklega septembra ukradel Ivanu Pangas v Nabrežini kolo, vredno 400 lir, je bil predvčerajšnjim aretiran v našem mestu delavec Ivan Čič, stanujoč v ul. Chiozza št. 37.

Tržaško sodišče

Radi moka

Krusli Maksimiljan, Mungerli Egidij in Babuder Ivan so obdolženi tatvine na škodo Černigoja, znanega pekovaškega mojstra v Trstu. Mungerli je namreč pošiljal svojega javca v pekarno Černigoja po noči po moko, Černigojev vajenec Babuder pa jo je izročal Krusliju. Gre za okoli 70 kg moke. Obtoženi se branijo s tem, da si je Mungerli le izposojal moko od Černigoja, toda brez vednosti poslednjega. Mungerli je bil obsojen na 4 mesece in 20 dni, Babuder istotako, a Krusli je dobil 3 mesece pogojnega zapor.

Za 10.000 lir obdelanega lesa

Zopet ena pretrihanih obtožnic — sam gospodar, t. j. oškodovani je izjavil, da je bilo ukradenko blago vredno približno 500 lir. Gre za skupno tatvino na škodo znanega ribjerežca Ruggero Naccari. Neki Bellini in neki Pilepici sta prodala za svoj račun trgovki s sadjem Pegan Fani okrog 400 kg desk za izdelavo ribjih zabojev. Ker je bilo nekaj lesa zaznamovanega, se je imenovala obrnila do znanega in lastnika, ki je spoznal les za svojega in naznanil stvar oblastvom. Bellini, ki je bil poslovodja pri izdelavi imenovanih zabojev, v službi Ruggera Naccari, je pri obravnavi zavračal vsa krivdo na Pilepici, da je obratno dokazoval del odgovornosti Bellinija pri nečednem poslu. Braniila sta obtožena odv. Zennaro in Berton. Sodišče je obsodilo Bellinija na 4 mesece in 10 dni ter Pilepici na 2 meseca 10 dni — oba pogojno.

Zlata verižica s priveskom

Cre Marija, 21-letna dekle, je obtožena tatvine na škodo svoje gospodinj. Ukradla je poslednji zlati verižico s priveskom in skupni vrednosti 70 lir. Marija se izgovarja, da je verižico kupila v neki zlatarni v ul. Cavana, priznava pa, da iste zlatarne ni mogla najti, ko sta jo spremljala brigadir in gospodinja, da ugotove njeno nedolžnost. Zato je njena trditve padla in le radi dejstva, da obtoženka še ni bila prej kaznovana, je bila ona za to tatvino obsojena na 6 mesecev zapor, toda pogojno.

Vesti iz Istre

MAČKOLJE

Veselic, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo, priredi naše bralno in pevsko društvo »Primorsko« prihodnjo nedeljo, 8. t. m., ob 4. uri popoldne. Ker ni ta dan v bližini nikake prireditve, pričakuje obilno udeležbo. Spored je sledeči: 1) Italijanska deklaracija: »Il ciccio«; 2) J. Aliž: »Pozor z domom«; 3) meš. zbor dom. društva »Primorsko«; 4) A. Lajovic: »Kisa« in meš. zbor pev. dr. »Slavica« iz Rimanja; 5) Ferluga: »Naša pesem« in b. Adamič: »Lipa«, poje meš. zbor pev. dr. »Slovenec« iz Boršta; 6) H. Volarič: »Na ples«, poje meš. zbor dom. pev. dr. »Primorsko«; 7) Klemenčič: »Oj, pogledaj ptičke«, poje meš. zbor društva »Zveza« iz Ocizle; 8) Štoka: »Lazdravnika«, burka v dveh dejanjih, igrajo domači diletantje; 9) Prosta zabava in ples. — Med posameznimi točkami bo igrala vrla dolinska godba.

meša sebe je največja modrost. Saj pišem te vrstice z blagim namenom, s srčno željo, da bi postale prva posledica našega narodnega udejstvovanja, da bi napravili tudi naši Kožbanci prvi korak k izboljšanju na prosvetnem, združnem in gospodarskem polju. Pričnimo z nekoliko gospodarskim razmišljanjem o napredku našega sedanega žalostnega gmočnega stanja.

Prosvetno gibanje je najprej potrebno, da vzgojimo sebe za premišljeno gospodarsko in združno delo. Temelj temu prosvetnemu razmahu pa je ravno in ljudski šoli. Pred četrstoletjem smo že upali, da se je pričelo svitati v naših možganih, ker smo imeli spretna učitelja (Simčič, Klavara), ki sta zbudila našo vas vsaj nekoliko k prosvetnemu napredovanju. Te prve zavedne pojave med nami je uničila vojna in sedanje povojno mrtvilo. Zasijal nam je žarek upanja sedaj v zadnji dobi in že smo se razveselili, da se korenito izpremeni vsaj prosvetno delo med našo mladino, a — ugasnil je žarek tega upanja in opravičeno se bojimo, da ne bo v te naše raztresene vasi nikogar, da bomo zopet prpušeni samim sebi brez spretnega ljudskega delavca. Vsi se boje naših kozjih stiez in žalostnih prometnih zvez, ker naši Kožbanci ne morejo popravljati niti tistih sedaj tako zanemarnjenih cest, ki jih imajo do našega Vrhovlja, do Senika ali pa po Kožbancevski dolini do Miklavčica.

Reveno je naše gospodarsko življenje, a to večinoma le radi tega, ker nimamo najmanjšega smisla za skupno združeno delo. Ali bi bilo pri nas nemogoče poklicati v življenje navadno združno mlekarico, kjer bi dnevno vnovčevali svoje mleko? To bi gotovo izboljšalo našo živinorejo, ki bo v bodočnosti glavni vir naših gospodarskih dohodkov. Saj je v naših raztresenih vasih do 150 krav in koliko je mlekaric na Cerkljanskem, ki izbornu napredujejo v gospodarskem oziru. Cerkljani in sploh naši Gorjani črpaajo vso svojo gospodarsko moč iz združnega mlekarstva, kateremu je naravna posledica izboljšanje živinoreje. Kaj bi vsi kožbanski gospodarji ne mogli zgraditi ob potoku pri Miklavčicu združne mlekarice, ki bi vsaj deloma odgovarjala strokovnim zahtevam in ako ne bi mogli prodajati mleka v bližnja mesta, bi se lotili sirarstva, ki daje našim Gorjanom, pa tudi Kraševcem, mnogo lepših in stalnih dohodkov. Razmišljajte to, kožbanski gospodarji, sami, povabite strokovnjaka-predavatelja in treznega združnika, da postanejo te moje besede — meso, ki osreči vse vaše družine.

Zalostna resnica je tudi, da nimamo v Kožbanci nikake živinske zavarovalnice. Kolika nesreča zadene našega kmetiča, ako mu izgine iz levega kravica, ali pa ako se mu zlomi voliček nogo na paši, kar se je zgodilo že večkrat. Po vseh vseh naše dežele so slične zavarovalnice, katere vodijo domačini sami brez posebnega knjigovodstva na popolnoma domač združni način.

Marsikdo bi izboljšal svoje gospodarsko stanje z majhnim umnim čebelarstvom, saj so ti kožbanski grički kar ustvarjeni za to prijetno nedeljsko gospodarsko delo, ki ne povzroča nikomur posebnega truda. Saj smo videli v Seniku urednika »Gospodarskega Vestnika«, kako je delal vsako nedeljo pri svojem vzornem čebelnjaku in z veseljem poučeval s strokovnimi predavanji v tej važni panogi našega narodnega gospodarstva.

Razmišljajmo ako bi ne bilo tudi za naše ljudi v Brdih važno vprašanje delitev skupnih zemljišč, kar razburja duhove v mnogih krajih.

Potrebno je pa tudi, da se združijo vsi Kožbanci in njihovi sosedje pri popravljani občinskih poti. Pritiskajte povsod na vse kljuke, trkajte na vsa vrata, zavhtite sami pikone in lopate v združnem delu, da popravite svoje steze, razorane klanec in razdrte ceste. Zupanstvo se bo moral tudi zdramiti k vztrajnemu delu, ker so deloma tudi naše ceste in prometne zveze krive naše prosvetne, združne in gospodarske revščine.

Pohiteli da bi združni delavci v ta naša skrajna Brda, poučili našega kmeta umnega mlekarstva, živinoreje, sadjarje, sviloreje itd., povedali naj bi našim ljudem nekoliko o združnem vnovčevanju poljskih pridelkov in bodimo pripravljeni, da bi se tudi naši najbolj zapadnji Brdi vzbudili k živahnemu prosvetnemu, združnemu in gospodarskemu delu. To pa želimo vsi, po tem hrepenimo vsi, ki ljubimo svojo zemljo in svoje ljudi.

Brice-kolesar.

GRNI VRH

Letina kaže zelo slabo. Večno deževje je uničilo vse vprek. Edini pridelak je seno, ki ga je v precejšnji meri in ki ga hitimo spravljati. Žito je kazalo srednje dobro, a je radi dežja stolčeno k tlom in povaljano. Krompir prirajati radi prevelike močle gniti. Ostalih pridelkov pa itak ne pridelamo obilo. Slabi izgledi se nam odpirajo v bližnjo bodočnost.

IZ BRD

Kožbana je zadnja vas v naši pokrajini, kjer ni nikakega prosvetnega, združnega niti najskromnejšega gospodarskega dela. Sramujem se skoraj te izjave, ker sem deloma kožbanski rojak, a spoznavanje sanjimi v zrak. Iz gozda na levi strani travnika so slišali lomljenje suhljadi in šumenje dolge trave, iz česar so sklepali, da so v gozdu plašne živali; nič ni še kazalo, da bi bil otek objuden.

Pencroff, Herbert in Gedeon Spilett so prišli do vnožja griča in v nekaj minutah so bili na vrhu, od koder so mogli pregledati obzorje na vse strani.

Bili so res na otoku, ki je meril v obsegu komaj šest milj. Obrežje je imelo malo izboklin, a oblika otoka je bila jaječasto podolgovata. Okrog in okrog se je raztezalo popolnoma pusto morje do meja obzorja; ne zemlje, ne jadra nikjer!

Otok je bil povsod z gozdom zaraščen, zato ni nudil tistega prijetnega pogleda, kakor otok Lincoln, kjer so se divje in nerodovitne pokrajine vrstile z rodovitnimi in bogatimi. Tu se je vse zilo v enakomerno zeleno maso, iz katere so se neznatno dvigali dva ali trije griči. V širinski smer otoka se je vil čez velik travnik majhen potok in se v ozki strugi izlival na zapadnem obrežju v morje.

»Ta zemlja je precej omejena, je dejal Herbert.

— Da, je pritril Pencroff, za nas je bila preozka.

— Sedaj poročamo že o četrti nesreči, ki se je pripetila v delavnici tvrdke Badoni. Ta tvrdka je bila prevzela pobiranje granat po okolici kakor tudi praznjenje istih. Tako delo je sila kočljivo in nevarno. Vedno se pripeti večja ali manjša nesreča. V četrtki je praznil eden in tridesetletni Bufolini Franc iz Standražne granat. Čeprav se vsi delavci zavedajo življenjske nevarnosti, in je tudi Bufolini delal z vso previdnostjo, nesreča je hotela, da je granata razpočila in ga težko ranila na levi nogi. Tovariši so mu takoj priskočili na pomoč; ko so se pa prepricali, kako nevarna je rana, so ga takoj spravili s kamjonom v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so mu operirali nogo.

Požar.

V noči na četrtek je okrog 2. ure začel goriti senik v ulici Barca (pri malih Rohaj), last posestnika Dominika Savrina. Sosedje so se na klice na pomoč takoj vzbudili, prišli so pa tudi mestni ognje-gasci, ki pa niso mogli drugega napraviti, kakor da so omejili ogenj. Zubelj je uničil 55 kvintalov sena, 4 kv. slame in 4 kv. žita, zraven tega je poškodoval tudi poslopje. Škoda je precejšnja. Vzrok se ni mogel ugotoviti.

SLAP PRI VIPAVI

Nusdorfer Josip je opazil pred par dnevi, da mu je bila zločinska roka porezala v vinogradu kakih 30 trt. Naznanil je zadevo karabinerjem, ki so poizvedovali in naznanili brata Nusdorfer Alojzija in Filipa oblast kot osumljenca storila. Govori se, da sta storila to iz maščevanja. Posestnik Nusdorfer Josip zaznamuje približno 300 lir škode.

S KRASA

Plesna norija

Z veseljem smo pozdravili vest, da se je goriška podprefektura odločila proti plesom in da plesov ne bo več dovoljevala. A žalibog smo se morali prepričati, da se dovoljujejo tudi izjeme, kajti v nedeljo dne 1. t. m. smo imeli priliko obudovati v mali vasi Tublje pri Velikemodu, kako se je vrtele mlado in staro ob brjarju in kako je stalo mlado in staro ob brjarju in čakalo, kdaj pride na vrsto. Po ženskih oblekah sodeč, bi mislil človek, da opazuje kak javni ples v mestu in ne v Tubljah. Poudarjam, da so prav tako kakor mladina norili tudi starejši, 50, 60 let stari možakarji in poskušali gibčnost svojih nog. Ko je začelo nekoliko deževati in je silila mladina pod streho, so vztrajali starejši plesalci in premotili še mladino, da je ostala in norela po brjarju. Kjer se pleše, se pije, in kjer se pije, se opije. V pijanosti pa postane človek nedostojen, same grde besede so ga. Drugi dan po plesu se plesavci še hvalijo, koliko so zapravili, tretji dan se pa že jezijo, da je življenje tako drago, da ni mogoče izhajati, da je davkar le prevečkrat v hiši, hučujejo se na ščunarja, ki jim ne da več na upanje, na čevljarija, ki jim je prinesel račun za 100 lir. Vse naj vrat potitrali! Ali vsega tega niste v nedeljo nič vedeli, ko ste metali v svojem bahaškem ponosu denarnico po mizi in vpili, da vam ni nič za par tisočakov? Kako neumna baharija, če se človek dva dni pomeže že boji za vsak vinar. — Spametujte se! Sedaj ni čas za tako neumnost in brezplodno veseljačenje! Za denar, ki ste ga po nepotrebnem razmetali za ples, bi si lahko preskrbeli kake knjige, kak časopis, ki bi vam bil vse leto dober svetovalec, zabaven tovariš in skrben učitelj. Ne jezite se, ko boste brali te moje besede, možgati si izprašajte vest in preprčan sem, da mi daste prav! Tedaj bom pa tudi jaz vesel, da mi ne bo več treba kritizirati in godrnjati, marveč da bom mogel tudi hvaliti. — Stari znanec.

Letina kaže zelo slabo. Večno deževje je uničilo vse vprek. Edini pridelak je seno, ki ga je v precejšnji meri in ki ga hitimo spravljati. Žito je kazalo srednje dobro, a je radi dežja stolčeno k tlom in povaljano. Krompir prirajati radi prevelike močle gniti. Ostalih pridelkov pa itak ne pridelamo obilo. Slabi izgledi se nam odpirajo v bližnjo bodočnost.

IZ BRD

Kožbana je zadnja vas v naši pokrajini, kjer ni nikakega prosvetnega, združnega niti najskromnejšega gospodarskega dela. Sramujem se skoraj te izjave, ker sem deloma kožbanski rojak, a spoznavanje sanjimi v zrak. Iz gozda na levi strani travnika so slišali lomljenje suhljadi in šumenje dolge trave, iz česar so sklepali, da so v gozdu plašne živali; nič ni še kazalo, da bi bil otek objuden.

Pencroff, Herbert in Gedeon Spilett so prišli do vnožja griča in v nekaj minutah so bili na vrhu, od koder so mogli pregledati obzorje na vse strani.

Bili so res na otoku, ki je meril v obsegu komaj šest milj. Obrežje je imelo malo izboklin, a oblika otoka je bila jaječasto podolgovata. Okrog in okrog se je raztezalo popolnoma pusto morje do meja obzorja; ne zemlje, ne jadra nikjer!

Otok je bil povsod z gozdom zaraščen, zato ni nudil tistega prijetnega pogleda, kakor otok Lincoln, kjer so se divje in nerodovitne pokrajine vrstile z rodovitnimi in bogatimi. Tu se je vse zilo v enakomerno zeleno maso, iz katere so se neznatno dvigali dva ali trije griči. V širinski smer otoka se je vil čez velik travnik majhen potok in se v ozki strugi izlival na zapadnem obrežju v morje.

»Ta zemlja je precej omejena, je dejal Herbert.

— Da, je pritril Pencroff, za nas je bila preozka.

— Sedaj poročamo že o četrti nesreči, ki se je pripetila v delavnici tvrdke Badoni. Ta tvrdka je bila prevzela pobiranje granat po okolici kakor tudi praznjenje istih. Tako delo je sila kočljivo in nevarno. Vedno se pripeti večja ali manjša nesreča. V četrtki je praznil eden in tridesetletni Bufolini Franc iz Standražne granat. Čeprav se vsi delavci zavedajo življenjske nevarnosti, in je tudi Bufolini delal z vso previdnostjo, nesreča je hotela, da je granata razpočila in ga težko ranila na levi nogi. Tovariši so mu takoj priskočili na pomoč; ko so se pa prepricali, kako nevarna je rana, so ga takoj spravili s kamjonom v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so mu operirali nogo.

Požar.

V noči na četrtek je okrog 2. ure začel goriti senik v ulici Barca (pri malih Rohaj), last posestnika Dominika Savrina. Sosedje so se na klice na pomoč takoj vzbudili, prišli so pa tudi mestni ognje-gasci, ki pa niso mogli drugega napraviti, kakor da so omejili ogenj. Zubelj je uničil 55 kvintalov sena, 4 kv. slame in 4 kv. žita, zraven tega je poškodoval tudi poslopje. Škoda je precejšnja. Vzrok se ni mogel ugotoviti.

nepritik, če bi prišlo na Čehoslovaškem do kakšnega fašistovskega puča. Vendar je takšne vesti težko kontrolirajo, ker izjavlja po drugi strani Gajda sam, da ne misli na nobene politične akcije, tem manj pa v zvezi s fašisti. Zdi se, da izrabljajo opozicijski njegovi slučaj na svojo pest, zlasti Slovaki, ki so poslali te dni predsedniku Masaryku spomenico, naj sam pospeši preiskavo proti generalu, da se mu dokaže, ali je izvršil kakšno nečestno vojaško dejanje ali ne in se po izidu te preiskave namesti na prejšnje mesto ali odkrito penzionira.

Naročite in širite

„EDINOST“

Borzna poročila

Trst, 6. avgusta 1926.

Amsterdam 1180, Belgija 8650, Francija 8750, London 14450, New York 2960, Spanja 450, Svica 585, Atene 33, Ogrska 0.0410, Dunaj 415, Zagreb 5250.

Vojnoškodninske obveznice 66.60.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1203)

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbujajo tečnost in je najboljši zdravilo proti zločednim siskostim in za rekonvalescenca. Steklenica L. 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellonovich, Trst Via Giuliana 42. 1221